

OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING
c/o Otra Kraft, Setesdalsvegen 3455
4748 RYSSTAD

Vår dato: 24.06.2022

Vår ref.: 202210204-3 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

NVE gir tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Otravassdrag, Bykle kommune. NVE gir også anbefalinger til arbeidet med nedgraving av kloakkledning under Otra.

Vi viser til søknad av 14.06.2022 fra Otteraaens brukseierforening om tillatelse til midlertidig fravik fra manøvreringsreglementet for Otravassdraget, og der det angår slipp av minstevannføring fra Lislevatn (NVE 202210204-4).

Om søknaden

Bakgrunnen for søknaden er behovet for redusert vannføring ved legging av ny pumpeledning for kloakk som skal krysse Otra ved tettstedet Hovden. Eksisterende kryssende ledning vurderes å være i dårlig forfatning, og utgjør fare for utslipp av kloakk til vassdraget. Det er Bykle kommune som har ansvaret for ledningene, og som står for tiltaket med ny ledning. Rambøll har utarbeidet søknaden på vegne av søkeren.

I prosessen med søknaden har søker, kommunen og Rambøll avholdt møte bl.a. med Statsforvalteren i Agder ved Frode Krog Lund og Agder Fylkeskommune ved Katrine Gunnarsli, for å avklare forhold til biologisk mangfold i elva.

Gjeldende konsesjon for reguleringen er kgl.res. 03.10.2003, og fastsetter slipp av minstevannføring fra Lislevatn til 2 m³/s fra snøsmeltingens begynnelse til 15. oktober. Men nedstrøms samløpet med Børtemannsbekken (Byrtemannsbekken i NVE Atlas) skal minstevannføringen være på 4 m³/s i samme periode. Dette vil i perioder kreve slipp av mer enn 2 m³/s fra Lislevatn.

Det søkes om at slippet fra Lislevatn skal reduseres til 1 m³/s for en periode på inntil 5 dager i løpet ukene 31-34 (1.-28. august 2022). Søker antar da at samlet vannføring ved krysningspunktet for den nye kloakkledning vil utgjøre om lag 3 m³/s. Arbeidet vil bli utført ved graving i elveløpet med denne vannføringen forbi anleggsstedet.

Otra mellom Lislevatn og Hartevatn har bestand av ørret, og deler av elva er gytebekk for ørreten i Hartevatn. Hartevatn er for øvrig overbefolket av ørret.



Søker mener at viktigste konsekvenser av arbeidet med ny kloakkledning er faren for partikkeltransport, ødelagt kantvegetasjon, akutt forurensning fra maskiner, og tørrlagging av deler av elva ved redusert minstevannføring.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort lokalt. NVE har vært i kontakt med lokale myndigheter for å få deres syn på saken, og mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Statsforvalteren i Agder uttaler i telefon av 16.06.2022:

De viser til møte med konsesjonær, kommunen og Rambøll, og mener søknaden om redusert minstevannføring slik den nå foreligger kan aksepteres ut fra konsekvenser for fisk og annet biologisk mangfold i elva. Dette er vesentlig bedre enn tidligere forslag om å kutte all minstevannføring fra Lislevatn i anleggsperioden for den nye ledningen.

Agder fylkeskommune uttaler i telefon av 16.06.2022:

De er enige med Statsforvalteren i at søknaden om redusert minstevannføring må kunne godkjennes slik den foreligger. De synes også det er bra at NVE, i tillegg til vedtaket om fravik fra minstevannføringen, setter opp anbefalingspunkter angående selve nedgravingen av ledningen under elvebunnen. Fylkeskommunen viser videre til at de ønsker å saksbehandle tiltaket ut fra forskrift om fysiske tiltak i vassdrag (FOR-2004-11-15-1468).

NVEs vurdering

NVE behandler saken både som en søknad om midlertidig tillatelse til reduksjon av minstevannføring, og som veiledningssak angående nedgraving av ny kloakkledning i bunnen i Otra.

Reduksjon i minstevannføring

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet. NVE legger til grunn opplysningene i søknaden om at eksisterende kloakkledning som krysser Otra ved Hovden er i dårlig forfatning, og representerer en fare for forurensning ved utslipp av kloakk til vassdraget.

NVE legger til grunn at Otra har bestand av ørret, og at deler av elva er gytebekk for ørreten i Harteavatn, som for øvrig er overbefolket av ørret. NVE har sjekket Artskart og Naturbase, men har ikke funnet rødlistede arter som i vesentlig grad vil bli berørt av en reduksjon av minstevannføringen som omsøkt.

NVE mener at ørreten i berørt del av vassdraget vil kunne flytte seg til områder som ikke tørrlægges, hvis reduksjonen i minstevannføring skjer gradvis. NVE mener at man ikke kan se bort fra noe tap av bunndyr ved tørrlaggingen, og påpeker at bunndyr kan være viktig føde for ørreten. NVE mener imidlertid at dette vil være av begrenset betydning for ørreten.



i vassdraget. NVE mener dette vil gjelde selv om reduksjonen i vannføring blir noe lavere enn det som er lagt til grunn i søknaden. I søknaden legges til grunn at man ved slipp av 1 m³/s vil få en vannføring på 3 m³/s ved krysningspunktet for den nye kloakkledningen.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og at det fortsatt vil gå noe minstevannføring i berørt del av vassdraget. Det er heller ikke funnet særskilte biologiske verdier som i vesentlig grad vil bli negativt berørt av tiltaket. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Ved å la reduksjonen av minstevannføring skje med myke overganger kan ikke NVE se at tiltaket er til skade for noen kjente allmenne interesser.

Nedgraving av ledning under Otra

Den nye ledningen er planlagt å krysse Otra 150-200 m nedstrøms krysningspunktets for eksisterende ledning. Etter vurdering av ulike løsninger for kryssing av Otra har man landet på nedgravd ledning. Dette har skjedd etter vurdering av bl.a. kostnad ved bygging og drift, sikkerhet under og varighet på anleggsperioden, naturinngrep, og konsekvenser for vassdraget ved ev. ledningsbrudd.

For arbeidet med nedgraving av den nye ledningen vil NVE anbefaler følgende:

- Ved graving i elvebunnen er det viktig at pumpeledningen blir gravd dypt nok for å unngå erosjonsskader både opp- og nedstrøms, og at stedlige masser blir tilbakeført. Tiltaket må ikke føre til økt flomfare.
- Det er viktig at tiltaket ikke påvirker kapasiteten til elva. Etter endt arbeid skal elvebunnen være like jevn som før inngrepet, for å unngå å skape nye turbulenser og erosjon. Utførelsen av tiltaket må sikres mot erosjon og graving både ved normalvannføring og flom. Elvekanten skal føres tilbake til opprinnelig tilstand.
- Dersom tiltaket går gjennom eksisterende plastring, må denne ordnes på en forsvarlig måte slik at en eventuell skjøtt ikke fører til problemer ved en senere flomhendelse.
- Kantvegetasjonen som må fjernes i forbindelse med tiltaket må begrenses til det som trengs for å legge ledningen jf. § 11 i vannressursloven. I etterkant av tiltaksgjennomføringen skal det tilrettelegges for etablering av ny kantvegetasjon.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Otteraaens brugseierforening kan redusere minstevannføring til slipp av 1 m³/s fra Lislevatn over en periode på inntil 5 døgn i perioden 1-28. august 2022.

Tillatelsen er gitt i medhold av vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:



- Alle vannføringsendringer skal skje med myke overganger.
- Det skal føres protokoll over vannføringen i det tidsrommet vannføringen er under kravet til minstevannføring.
- Perioden med vannføring under minstevannføringskravet må gjøres så kort som mulig. Økning til normal minstevannføring skal skje så raskt som mulig etter at arbeidene er avsluttet.
- Reduksjonen av minstevannføringen skal kunngjøres én gang lokalt i god tid før reduksjonen starter.
- Ved overtredelse av de fastsatte bestemmelsene gitt i loven eller i medhold av loven, plikter konsesjonæren etter krav fra NVE å bringe forholdene i lovlig orden. NVE kan fastsette tvangsmulkt ved overtredelse av bestemmelsene i konsesjonen eller andre bestemmelser med hjemmel i lov.
- NVE forutsetter at Otteraaens brugseierforening har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.
- Etter tiltakets avslutning skal det utarbeides en enkel rapport med foto, som viser gjennomføringen av tiltaket med redusert minstevannføring, og kryssingsarbeidet for den nye kloakkledningen.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

OTTERAAENS BRUGSEIERFORENING

Kopimottakerliste:

RAMBØLL NORGE AS

Bykle kommune

STATSFORVALTEREN I AGDER

AGDER FYLKESKOMMUNE